

**NEPODCEŇUJ
NÁHODU.
NÁHODA JE
MOCNÁ VĚC.**

HŘÍŠNÍ LIDÉ MĚSTA PRAŽSKÉHO

NA MOTIVY POVÍDEK
JIŘÍHO MARKA

REŽIE
PŘEDLOHA
DIVADELNÍ ADAPTACE
TEXTY PÍSNÍ
DRAMATURGIE
SCÉNA
KOSTÝMY
HUDBA
CHOREOGRAFIE
ASISTENT REŽIE
A POHYBOVÁ SPOLUPRÁCE
SVĚTELNÝ DESIGN
HLASOVÁ SPOLUPRÁCE

MARIÁN AMSLER
JIŘÍ MAREK
LENKA VEVERKOVÁ, MARIÁN AMSLER
MARIÁN AMSLER
SIMONA PETRŮ
JÁN TEREBA
MARIJA HAVRAN
JIŘÍ HÁJEK
STANISLAVA VLK VLČEKOVÁ

KOSTIANTYN ŽIROV
KAREL ŠIMEK
EVA SPOUSTOVÁ

OBSAZENÍ

VACÁTKO, VRCHNÍ POLICEJNÍ RADA
MRÁZEK, DETEKTIV
BRŮŽEK, DETEKTIV
BOUŠE, DETEKTIV
ERICH JAN HANUSSEN, VĚŠTEC
TÝNA, UČITELKA
EDUARD VOZÁBA, SYN TOVÁRNÍKA
MARIE, SEKRETÁŘKA /
MITTERNACHTSBLÜTE,
ZPĚVAČKA V KABARETU
HERR GRAF, MAJITEL TOVÁRNY /
SAXO, HUDEBNÍK V KABARETU
PATOLOG / VÝPRAVČÍ / KARL / MANN 1
LABURDA, ZLODĚJÍČEK /
KOLPORTÉR / OTTO / MANN 2
HELENE, TANEČNICE
CHRISSIE, TANEČNICE

TOMÁŠ PAVELKA
VOJTĚCH FRANCO
ALEŠ BÍLÍK
TOMÁŠ MILOSTNÝ
VIKTOR DVOŘÁK
KAROLÍNA KNĚŽŮ
RADEK MELŠA

RENÁTA MATĚJČKOVÁ

WILLIAM VALERIÁN
HUBERT LUDWIG

KRISTIAN ČERNÍK
ANNA MARIE FUČÍKOVÁ
ANEŽKA ŠUBRTOVÁ

INSPICE
NÁPOVĚDA

RADEK JEŽIL
IVANA LUPAČOVÁ

Šéf výpravy Adam Pitra. Manažer provozu Zbyněk Simčíšín. Zvuk Ladislav Chalupa, Michal Kazda a Stanislav Pecháč. Světla pod vedením Kryštofa Pokorného. Technika pod vedením jevištního mistra Ivana Jelínka. Rekvizity Lucia Schubert a Jana Vojáčková. Garderoba pod vedením Miloslavy Faltové. Maskérna pod vedením Evy Hruškové. Kostýmy vyrobila krejčovna Městských divadel pražských pod vedením Evy Duškové. Výroba dekorace Jaroslav Pišvejc, Pišvejc Group, s.r.o. Klobouky poskytla společnost Tonak. Fotograf inscenace Patrik Borecký.

PRAŽSKÁ ČTYŘKA

„Čtyřka“ se jmenuje úředně Policejní ředitelství Praha, oddělení IV., bezpečnostní.

„Čtyřkou“ projde za rok 1932 asi 15 000 lidí. Z toho jich asi 11 000 mluví česky a zbytek některou ze střeoevropských nebo světových řečí. To není zvláštní problém, protože většina úředníků „Čtyřky“ zná dvě tři řeči. Německy z vojny nebo ze školy, maďarsky ze Slovenska. Po převratu 1918 začal první policejní rada Richard Bienert budovat moderní aparát, v němž se hodně lidí rekrutovalo z řad bývalých legionářů. Po vzniku samostatného Československa bylo IV. bezpečnostní oddělení pověřeno všeobecnou agendou veřejné bezpečnosti a skládalo se z několika oddělení s úzce vymezenou kompetencí, některých s celostátní působností.

JOSEF VAŇÁSEK / POLICEJNÍ RADA VACÁTKO (1877–1938)

V bezpečnostním oddělení pracoval nepřetržitě od roku 1904, s výjimkou válečných let, kdy byl přeložen do Plzně, aby vedl expozituru státní policie v Bolevci. Tady ho zastihl 25. května 1917 výbuch dělostřelecké munice ve zdejší největší rakousko-uherské muniční továrně, který způsobil zranění 650 lidem a při němž přes 200 pracovníků zahynulo. Boleveckou tragédií, která inspirovala Karla Čapka k napsání románu *Krakatit*, vyšetřoval právě rada Vaňásek.

„... už tam se osvědčil jako muž spravedlivý, lidský a neohrožený, když se postavil vůči nátlaku vídeňského ministerstva a proti rozkazu rakouského hlavního stanu a prokázal, že bolevecká katastrofa nebyla způsobena sabotáží. Zachránil desítky nevinných lidí před žalářováním a skupinou nařčených před smrtí.“

František Gel, *Lidové noviny*

Když se Vaňásek po převratu vrátil do Prahy, jeho mimořádné schopnosti byly oceněny a roku 1923 byl dekretem prezidenta republiky jmenován vrchním policejním radou. Stal se přednostou IV. bezpečnostního oddělení. Jako průkopník v boji s drogami zastupoval Československo i v Interpolu. Podle odhadů bylo koncem třicátých let v Praze nejméně 10 000 osob, které propadly drogám, hlavně kokainu a morfiu.

Vaňásek byl fanaticky pilný a pracovitý, přísný na své podřízené. Měl doslova archivní znalosti o Praze a jejích obyvatelích, znal pražské a mezinárodní podsvětí. Prosazoval a používal nejmodernější vyšetřovací metody, což zároveň s jeho kombinačními a organizačními schopnostmi znamenalo velké procento vyřešených případů. Na mezinárodním poli byly přijaty jeho systémy evidence fluktuujících živlů, tedy tzv. kriminálních světoběžníků. V roce 1933 na něj čekal mimořádně složitý případ, který se stal jedním z jeho mála nevyřešených pomníků. Vražda prostitutky Otýlie Vranské, jejíž ostatky byly nalezeny ve dvou kufrech na vlakových nádražích v Bratislavě a v Košicích.

Policejní řemeslo bylo Josefu Vaňáskovi vším, měl k dispozici služební byt v Bartolomějské ulici, aby mohl v práci v případě potřeby přespat, a na rodinný život s ženou a dětmi mu mnoho času nezbyvalo. Zatímco v televizním seriálu působí vyšetřované případy většinou idylicky, ve skutečnosti řešila „Čtyřka“ řadu brutálních hrůzných zločinů, které si v ničem nezadají se současností. Často byly jejich příčinou nejen osobní spory, ale i špatné sociální poměry.

„Ne, u nás doma nebyl normální rodinný život. Byla to zvláštní atmosféra, věčné napětí, žádný klid. Já to žil nejen doma, ale i u otce v kanceláři. Byl jsem ještě hoch, a když otec nemohl přijít domů, nosil jsem mu večeři. Stál jsem často tváří v tvář pachatelům a jistě pochopíte pocity mladého člověka, dívajícího se do tváře zločinců. Trvalo dlouho, než jsem se těch pocitů zbavil. Ale ono to vlastně ani nešlo, protože jsme kolem toho žili denně. Otec spal takřka se sluchátkem na uších, vyřizoval spisy. Dovolnou téměř neměl, a když, tak ji musel přerušit, sotva ji nastoupil. Pracoval o svátcích, o silvestrech... O technice otec říkal, že nesmí přerušit přes hlavu, ale musí se podřídit rozumu. Teorii neměl rád, protože podle něj se nesmí utíkat od skutečného života, v němž právě banalita zla může vést a velmi často ho dovedla ke zjištění pachatele.“

JUDr. Josef Vaňásek ml.

Ve středu 9. února 1938 vysílal mezinárodní policejní rozhlas do všech kriminálních ústředen zprávu o odchodu vládního rady Vaňáska. Zemřel zřejmě na sepsi po požití zkaženého jídla.

Josef Vaňásek, zdroj: Wikipedie

DLOUHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRAKÝ

FRANTIŠEK DLASK / BOUŠE
(1889–1957)

Vyučil se číšníkem, ale toto povolání brzy vyměnil za práci policisty. Za manželku si vzal sudetskou Němku, která se ale hlásila k Čechům. Roku 1948 se dal raději penzionovat, aby unikl osudu kolegů během politických čistek.

PETR SALAČ / BRŮŽEK
(1897–1945)

Elegantní muž a vlastenec byl 31. prosince 1942 převezen do koncentračního tábora v Sachsenhausenu. Zřejmě byl trestaný za odbojovou činnost během heydrichiády. Zemřel na pochodu smrti v dubnu 1945.

JIŘÍ TUČEK / MRÁZEK
(1891–1969)

Vyučil se lakýrníkem. Bojoval za samostatnost Československa v legiích. Po návratu se mu náhodou dostal do ruky inzerát, který lákal zájemce do řad policie. Stal se členem protikapsářského oddělení „Čtyřky“ a vypracoval se až na vrchního policejního inspektora. Bavilo ho psaní a v jeho pozůstalosti se našla i milostná poezie. Do odborných časopisů přispíval články o hazardních hrách, kapsářích, kokainistech a pohlavních úchylnkách. Ještě jako důchodce uplatňoval svůj detektivní talent a pro Klub přátel psů a ostatních zvířat přezkoumával případy týrání a jiné přečiny.

JASNOVIDEC TŘETÍ ŘÍŠE

ERIK JAN HANUSSEN
(1889–1933)

(vlastním jménem Hermann Steinschneider)

Pocházel sice ze staré moravské židovské rodiny Steinschneiderů, plně bohatých rabínů a učenců, ale Hanussenův otec Siegfried zběhl ke kočovnému divadlu a židovská komunita ho zavrhl. Hermann se od třinácti let živil jako nádeník u cirkusu Oriental – stavěl stany a šapitó, staral se o zvěř a vystupoval i jako artista. Na počátku 20. století si už ale zkusel vydělávat okultismem, který se v hlavním městě monarchie těšil velké oblibě. Velmi dobře věděl, že skutečné peníze nejsou v cirkusových tricích a čarování, ale v právě módní hypnóze a parapsychologii, zejména v jasnovidectví. Doplnil si tedy vzdělání, učil se od experimentálních psychologů a hypnotizérů a v roce 1911 vystoupil s hypnózou poprvé. Další léta pak strávil ve vídeňských podnicích různé pověsti a úrovně, kde předváděl hypnózu a práci s davem.

Zatím se Evropa blíží k válce, která v dějinách nemá obdoby. V Sarajevu je zavražděn následník habsburského trůnu František Ferdinand a následný útok Rakouska-Uherska na Srbsko vyvolá kaskádovou reakci. Když dochází k mobilizaci armády, vyhýbá se Herman odvodům, jak jen může. Když je přece jen odveden, udělá všechno, aby se vyhnul bojovým pozicím. Nadřícené přesvědčí, že dokáže virgulí najít vodní prameny, a stává se tak oficiálním hledačem vody. Jako samozvaný okultista s jasnovidnými schopnostmi ovládající magii je pro válečné úsilí příliš cenný, než aby mohl zemřít v boji.

Po válce se Hermann vrací ke svému předchozímu životu a hodlá se stát okultistou pro nejvyšší společenské vrstvy. Systematicky začíná budovat legendu o svém původu, životě a svých nadpřirozených schopnostech. Uvědomuje si, že pokud mají lidé v jeho schopnosti skutečně masově uvěřit, musí inklinovat k myšlence, že svět, ve kterém žijí, je fantastické mnohověstevnaté místo plné tajemných sil, nadpřirozených bytostí a magie. A stejně tak si uvědomuje sílu masových médií. Zásobuje tisk křiklavými zprávami o svých okultních úspěších a provedených zázracích. Mnohem dříve než většina ostatních vycítí, jaké možnosti nabízí nově se prosazující film. Mezi jeho přáteli a večírkovými kumpány jsou takové osobnosti jako představitel Drákuhy, herec Béla Lugosi. Když se pak Hanussen stěhuje do Berlína, přesouvá svou mediální strategii na Lietzenburger Straße 16, kde buduje svůj legendární Palác okultismu – místo natolik provokující, záhadné a zároveň elitářské, že neustále vyvolává touhu zjistit, co se odehrává v jeho zdech. Už to neměl být on, kdo chodí do médií a za publikem, ale to oni měli chodit za ním a bojovat o jeho čas a zájem. Nevsadil na hororovou starobylost, jakou měli rádi jeho konkurenti, ale na atmosféru futurismu a dekadenci plnou skla, železa a světelných efektů jako z filmů Fritze Langa. Každé jeho vítězství nad skeptiky či autoritami jen utvrzovalo jeho fanoušky ve víře v okultismus i jeho vlastní moc. Hanussen se rád pletl do práce policii a jasnovidně pomáhal s řešením případů, což mu mezi policisty zajistilo mnoho příznivců i odpůrců. Rozjetou kariéru mu v roce 1923 překazily až rakouské úřady, pro které byl už příliš kontroverzní, a tak jej na deset let vypověděly ze země. Hanussen se tedy přesune na Moravu a do

NACISTÉ A OKULTISMUS

Čech, dál vystupuje a opět úspěšně proniká mezi společenskou smetánku. Dojde k mediálně sledovaným soudním procesům, řešícím otázku, zda má Hanussen nadpřirozené schopnosti, jak tvrdí. Soud ho podrobí sérii testů, Hanussen v nich uspěje natolik, že mu nikdo není schopen prokázat, že v otázce svých schopností lže či podvádí. 27. května 1930 je Hanussen zproštěn obžaloby, což mu zajišťuje mimořádný ohlas v Evropě i zámoří.

Média široce publikují každý Hanussenův úspěch a přecházejí jeho selhání, na jeho vystoupení se hrnou davy a on bohatne. Vyráží na nejedno mezinárodní turné, vlastní několikery noviny, obchoduje s okultním a sebepropagačním reklamním zbožím, kupuje si jachtu. Zkouší také založit vlastní školu a směr okultismu. Využívá gamblerství a dluhů hraběte Wolfa Heinricha von Helldorffa, velitele SA v Berlíně a Braniborsku, který mu dluží 150 000 říšských marek, a dostává se do blízkosti vlivných nacistů, kteří mu otevírají cestu k vytouženému politickému vlivu. Výměnou za to Hanussen, ač sám Žid, podporuje štědrými finančními dary aktivity nacistické strany a ve svém rozrůstajícím se tisku šíří nacistickou propagandu. Veřejnost jej začne vnímat jako „oficiálního nacistického okultistu“ nebo „Hitlerova Rasputina“.

Okultisté byli mezi nacisty stejně běžným jevem jako ve zbytku německé společnosti. Někteří, jako Bormann s Goebbelsem, ale nechtějí být s Hanussenem mediálně spojováni. Hanussen se více a více zaplétá do politického a mocenského boje uvnitř NSDAP. Intrikuje, půjčuje peníze a uplácí vlivné členy, ve velkém shromažďuje kompromitující materiály. Pro svůj židovský původ, který nejdříve popíral žalobami, začíná ale být pro nacistickou stranu přítěží a spojenci od něj začínají dávat ruce pryč.

Pořád je však milovaný davy, které stejně jako bulvár očekávají otevření Paláce okultismu. Během slavnostní seance při otevření Hanussen pronáší věštbu, že někdy mezi 26. a 28. únorem 1933 čeká Hitlera coby kancléře první velká „zkouška ohněm“. Jen o den později byl podpálen Říšský sněm. Touto věštbou a senzací, kterou vyvolala, zpečetil Hanussen svůj osud. Každý, kdo v jeho nadpřirozené schopnosti nevěřil, si totiž zákonitě odvodil, že musel mít informace předem, a tudíž oficiální verze požáru nesedí. A pro nacistické špičky bylo logickým závěrem, že přes maximální utajení někdo Hanussenovi informace vynesl. Bylo to stejně nebezpečné jako otázka, co všechno Hanussen ještě ví. Že je zle, brzy pozná i sám Hanussen. Jeho hlavní pojistka hrabě Helldorff je sesazen z postu velitele SA v Berlíně. Hanussen se pokouší vycestovat ze země, ale 24. března je ve svém bytě zatčen komandem SA, vyslýchán a pravděpodobně v noci na 25. března zastřelen v lese za Berlínem. Rozkaz k tomu vydává nový velitel SA a také Hanussenův dlužník Karl Ernst, vražda mohla být jeho osobní iniciativou kvůli dluhům nebo se chtěl dostat ke kompromitujícím materiálům. Každopádně musel mít Hitlerův souhlas. Karl Ernst Hanussena přežil o pouhý rok, byl zlikvidován během Noci dlouhých nožů.

Na začátku vztahu nacistického hnutí a okultismu stojí osoba rakouského romantického spisovatele a novináře Guido von Lista, který se ve svých knihách a člancích prezentoval jako odborník na germánskou prehistorii. Skutečně měl velmi dobrý přehled o pramenech, ale také vytvořil rozsáhlou alternativní historii, kterou coby grafoman rozpracoval v úctyhodném množství románů, rábdoby vědeckých spisů a studií, popularizačních článků, dokonce divadelních her. Nazval ji Armanenschaft a jádrem je tvrzení, že staří Germáni žili v teokratické kastovní společnosti, ve které panovalo dvojvěří. Běžní lidé měli podle Lista věřit v tzv. wotanismus, germánské pohanství. Kasta kněží-králů ale měla mít svou vlastní víru, zvanou armanismus. Mělo jít o monoteisticky zbožštělou přírodu a její „základní zákon“ přežítí silnějšího. Podstatou víry je sociální darwinismus, eugenika a esoterický rasismus.

Kněží-králové měli vládnout podle těchto zásad, čímž zajišťovali rasovou čistotu a nadřazenost, která Germánům propůjčovala magické a okultní schopnosti jako telepatii a jasnovidectví. Pokud se tedy Němci vrátí ke své rasové čistotě, opět budou vládnout nadpřirozenými schopnostmi. Listovo učení pak rozpracovávají další autoři a prosadí nový zastřešující název „ariosofie“, svastiku jako symbol hnutí a založí jeho ústřední časopis *Ostara*. Z ariosofie se stává politický program s cílem obnovit rasovou čistotu a nadřazenost Němců s okultními argumenty.

V Německu fungoval od roku 1912 Germánský řád, tajná ariosofická společnost organizovaná po vzoru zednářských lóží. Cílem řádu bylo infiltrovat stát a vést rozvedný i teroristický boj proti nepřátelům pangermánské a rasové myšlenky. Vznikají dvě politické strany, které byly založeny, aby šířily ariosofii mezi bavorským dělnictvem. Deutsche Arbeiterpartei (DAP) a Deutsch-Sozialistische Partei (DSP), ze kterých posléze vzniká Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP), tedy nacisté. Strana přebírá okultní noviny, znak se svastikou a v lehké pozměněné podobě i pozdrav „Heil und Sieg!“.

Vztah nacistického vedení k okultismu i vlastní minulosti byl ale rozporuplný. Bylo zde prookultní křídlo okolo Hesse a Himmlera, které okultisty chránilo a podporovalo. A pak pokrokářské křídlo okolo Goebbelse a Bormanna, pro které byl okultismus tmářstvím odvádějícím lidi od vědecké a modernizační podstaty nacionálního socialismu. Obě křídla tvrdě bojovala o vliv i zastání u Hitlera, který sice okultisty rád neměl, ale vyhovovalo mu jedno – když se jeho podřízení drželi navzájem v šachu.

TVŮRCI

MARIÁN AMSLER

Vystudoval divadelní dramaturgii a následně doktorandské studium v oboru divadelní režie na VŠMU v Bratislavě. Je spoluzakladatelem a režisérem Divadla Letí v Praze, působil jako umělecký šéf HaDivadla v Brně (2010–2014) a Divadla Astorka v Bratislavě (2015–2018). Jako host režíroval v mnoha slovenských a českých divadlech (Slovenské národní divadlo, Národní divadlo, Národní divadlo Brno, Divadlo Aréna, Divadlo Astorka, Divadlo Andreja Bagara v Nitře, Slovenské komorní divadlo v Martině, Městské divadlo Žilina, Dejvické divadlo, Divadlo Petra Bezruče, Klicperovo divadlo a další). Za své inscenace Čechovových her *Platonov* a *Ivanov* získal dvakrát ocenění DOSKY v kategorii Objev sezony. Inscenace *Platonov* byla oceněna na studentských festivalech včetně mezinárodních. V kategorii Nejlepší režie získal DOSKY za inscenaci *Pohania* (Slovenské národní divadlo, 2012) a adaptace Bergmanova filmu *Fanny a Alexander* v jeho režii získala DOSKY za Nejlepší inscenaci sezony (Slovenské národní divadlo, 2016). Inscenace *Vyhánění Gerty Schnirch* v HaDivadle získala Cenu divadelních novin za režii. Třikrát byl nominován na cenu Nadace Tatrabanky a za inscenaci *Plantáž* byl v roce 2010 jejím laureátem. Do roku 2024 působil jako docent a pedagog režie na bratislavské VŠMU. Od září 2024 se stal pedagogem na DAMU a kmenovým režisérem Městských divadel pražských, následně i jejich uměleckým šéfem. Připravil zde několik inscenací, v divadle Komédie režíroval muzikál *Lazarus* a adaptaci románu Virginie Woolfové *Orlando*, v divadle Rokoko drama *Yerma*, v divadle ABC dramaturgii tetralogie *Geniální přítelkyně* a drama *Nebesa*.

LENKA VEVERKOVÁ

Vystudovala DAMU, Katedru teorie a kritiky. Deset let působila jako slovesná dramaturgyně Českého rozhlasu, kde připravila například tituly *Přelet nad kukaččím hnízdem*, *Big Sur*, *Válka Roseových*, *Winton nebyl sám*, *Misery nesmí zemřít* a mnohé další. Je dramaturgyní

podcastů *Lyžák*, *Odcizení a Hackerka* a autorkou rozhlasových dramaturgií knih *Spalovač mrtvol*, *Už zase skáču přes kaluže*, *Hlavní přelíčení* a *Pan Theodor Mundstock*. Napsala scénář k novocirkusové inscenaci *Národní sbírka zlovyků* (režie Tomáš Dianiška) a divadelní adaptaci knihy Irvina Welshe *Noční můry s čápem marabu* (režie Tomáš Ráliš). Je spoluautorkou audioseriálu *Sněženky a gangsteři* (režie Tomáš Dianiška) a divadelních her *Noc zlomených nehtů* (režie Tomáš Dianiška) a *Příliš krátká telomera* (režie Jan Mikulášek). V Městských divadlech pražských je dramaturgyní od roku 2025.

SIMONA PETRŮ

Jako dramaturgyně začínala v brněnském Divadle v 7 a půl a poté byla dramaturgyní Divadla Husa na provázku. Jako hostující dramaturgyně a dramatička spolupracovala i s mnoha dalšími divadly. Je autorkou divadelních her *Mašíni – cestou samurajů* (7 a půl), *Marx Bros* (HaDivadlo), *Tichý Tarzan* (Divadlo Husa na provázku), *Medvědi* (Klicperovo divadlo), *Věra* (ND Brno), *Náhradní existence* (A studio Rubín), *Ježek*, *Doktorka z domu Trubačů* (MDP) ad. Spolupracovala s režiséry Matějem T. Růžičkou, Annou Petrželkovou Davidovou, Kamilou Polívkovou, Barbarou Herz, Janem Antonínem Pitínským, Michalem Dočekalem, Tomášem Rálišem ad. V Městských divadlech pražských působí od roku 2019 a má za sebou například dramaturgii inscenací *Andělé v Americe*, *Smrt obchodního cestujícího*, *Sláva a pád krále Otakara*, *Hotel Good Luck* nebo *Pan Polštář*. Stála u zrodu ukrajinského programu MDP na podporu ukrajinských umělců a ukrajinské živé kultury.

JÁN TEREBA

Vystudoval scénografii na Katedře scénografie DAMU. Už od studií pravidelně spolupracuje s režisérkou Zuzanou Burianovou (například na inscenacích *Ticho*, *nahrává se!* souboru Tygr v tísní či *Zemský ráj to na dohled?* Národního divadla Brno), s tandemem Adam Svovil a Kristýna Kosová (inscenace *Rituální vražda Gorge Mastromase* v Divadle DISK, *Iluze* v Divadle J. K. Tyla v Plzni, *Dánská občanská válka 2018–24* v Divadle Na zábradlí) a s Petrem Haškem (například *Tři ženy a zamilovaný lovec* nebo *27* souboru Geisslers Hofcomedianen či *Ztracený svět* Jihočeského divadla). Spolupracuje rovněž s Janem Holcem (*Čarodějův učeň* v Činoherním studiu nebo *Proces*

v Divadle Petra Bezruče), Tomášem Dianiškou (*Komiks v Komorní scéně Aréna*), Veronikou Poldauf Riedlbauchovou (*Funussouboru Bratři v tricku*) a Kashou Jandáčkovou (např. *Maryša* ve Východočeském divadle Pardubice nebo *Les sebevrahů* s Divadlem LETÍ). V Činohře ND připravil kostýmy do inscenace *Misanthrop* (2019) a scénografii pro inscenaci *Cherry Man* (2023). S Aminatou Keitou spolupracoval na inscenacích *Like Lovers Do (Paměti Medúzy)* v NDM nebo *Amfitryon* v Redutě ND Brno.

MARIJA HAVRAN

Slovenská scénografka a kostýmní výtvarnice vojvodinského původu. Výtvarné vzdělání získala na Střední umělecké škole v Novém Sadu a na Vyšší škole výtvarných a užitých umění v Bělehradě; v letech 1991–1996 studovala scénografii a kostýmní výtvarnictví na bratislavské VŠMU u prof. Jozefa Cillera a roku 2002 zde obhájila doktorskou práci věnovanou dandismu jako stylu sebestylizace. Patří k nejvyhledávanějším výtvarnicím na Slovensku i v Česku: spolupracuje se Slovenským národním divadlem, Národním divadlem v Praze či brněnskou činohrou, několikrát získala prestižní cenu DOSKY a její tvorba je ceněna pro komplexní vizuální jednotu, charakterotvorné detaily a práci s achromatickou paletou, již kombinuje s precizním střihem kostýmu. Nejčastěji spolupracuje s režiséry Silvestrem Lavříkem, Romanem Polákem, a především s Martinem Čičvákem, na jehož inscenacích se podílela nejen ve Slovenském národním divadle. Věnuje se také scénografické tvorbě pro taneční projekty.

JIRÍ HÁJEK

Vystudoval obor klasická kytara na Konzervatoři Jaroslava Ježka a obor skladba na Akademii múzických umění pod vedením prof. Ivana Kurze. Skládá hudbu pro filmy (*Děti Nagana, Teroristka, Kurz manželské touhy, Indián, Miss Hanoi, Neporazitelná* další) a seriály (*Smysl pro tumor, Chlap, Jitřní záře, Ochránce, Případ Roubal* a další). Spolupracuje s mnoha divadly a režiséry. Scénickou hudbu složil např. pro Národní divadlo (*Manon Lescaut, Pýcha a předsudek*), Divadlo na Vinohradech (*Ucho, Audience / Motýl na anténě*) a Švandovo divadlo (*At' vejde ten pravý, Lámání chleba, Hedda Gablerová*). V Městských divadlech pražských spolupracoval na inscenaci *Kuchyň* nebo *Nana a Zabiják* v režii Michala Dočekala.

STANISLAVA VLK VLČEKOVÁ

Je kmenovou členkou fyzického divadla Debris Company v Bratislavě, kde působí jako choreografka a interpretka. Debris Company a jeho tvůrci jsou oceňováni na slovenské i zahraniční divadelní scéně (DOSKY, OS-TRA-VAR, Cena Tatrabanky za umenie). Od roku 2011 působí jako odborná asistentka na Katedře herecké tvorby VŠMU v Bratislavě, kde se věnuje současným pohybovým technikám. Pravidelně spolupracuje s osobnostmi z oblasti divadla, opery a filmu, režiséry Jozefem Vlkiem, Mariánem Amslerem, Rastislavem Ballekem, Lukášem Brutovským, Slávou Daubnerovou, Romanem Polákem a dalšími. Jako choreografka se podílela na řadě divadelních inscenací v SND Bratislava, SKD Martin, ND Brno, ND Košice ad. Důraz klade na preciznost řešení divadelních situací, podporuje individuality performerů, vychází ze síly jejich přirozeného projevu. Svou aktivitou a tvorbou se podílí na systematickém rozvoji žánru tanečního divadla na domácích i zahraničních scénách. Její aktivity přesahují i do oblasti filmu: *Good Night* (režie Peter Czikkrai, *Svetlonoc* a *Otec* (režie Tereza Nvotová) ad.

KOSTIANTYN ZHYROV

Katedru činoherní režie DAMU absolvoval v akademickém roce 2024/25 autorskou inscenací *How to be Happy*. Narodil se na Ukrajině v divadelní rodině; tatínek je herec a maminka režisérka. Vystudoval herectví na Charkovské národní univerzitě umění I. P. Kotljarevského a již během studia působil jako herec v Charkovském akademickém činoherním divadle T. G. Ševčenka. Hraje na housle a kytaru. Osm let se věnoval bojovým uměním. Je držitelem 2. místa na European Cup of Kungfu ve stylu Kungfu Sanda a 3. místa na World Cup of Martial Arts ve stylu kickboxing. Kromě činoherní režie se věnuje také práci s divadelními amatéry a působí pedagogicky. Píše vlastní dramatické texty a poezii. Objevil se ve filmech *Manifest* (2018), *Muž, který stál v cestě* (2023) a *Gerta Schnirch* (2026).

KAREL ŠIMEK

Začínal jako osvětlovač v ND Brno. Od roku 2013 pracoval jako vedoucí osvětlovačů ve Švandově divadle na Smíchově. Od roku 2015 se žíví jako freelancer světelný designer, programátor, technik, také jako technický a touring produkční pro nezávislé soubory a festivaly. Jako světelný designer dlouhodobě spolupracuje s Radimem Vizvářem. Jeho pracovní zkušenosti jsou taktéž spjaty se soubory jako Lenka Vagnerová & Company, Spitfire Company, Pražský komorní balet, Tantehorse, DEKKADANCERS, dále s Jarem Viňarským, Andrejem Petrovičem a v neposlední řadě spolupracuje s Martinem Talagou, jehož performance *SOMA* získala cenu za nejlepší představení na festivalu Česká taneční platforma 2018. Dále se jeho kroky protly s činohrou, operou nebo baletem všech tří tuzemských Národních divadel. Od roku 2014 pracuje jako stage manager a technický produkční mezinárodního festivalu pantomimy Mime Fest a od roku 2019 je členem finské MimoArt Company, kde pracuje jako světelný designer a touring manager. Díky spolupráci se všemi výše zmíněnými měl možnost prezentovat svoji práci na jevištích po celém světě.

HERCI

TOMÁŠ PAVELKA

V roce 1994 absolvoval DAMU, obor Činoherní herectví. Tři roky působil v Činoherním studiu v Ústí nad Labem. Zde nastudoval např. *Hráče* v režii Michala Langa. Další tři roky působil v Činoherním klubu, kde hrál např. v inscenaci *Zabiják Joe*. Byl jedním ze zakládajících členů CD 94. Následovalo 13 let ve Švandově divadle, kde účinkoval v inscenacích *Mein Kampf* či *Protest*. Od roku 2016 do roku 2024 byl v angažmá v Divadle na Vinohradech (*Škola žen, Konec masopustu*). Spolupracuje s Českým rozhlasem, načel *Prašinu* Vojtěcha Matochy a Sestru Jáchyma Topola. Věnuje se výuce herectví na DAMU. V Městských divadlech pražských je od roku 2024 a aktuálně hraje v inscenacích *Ježek* v režii Michala Dočekala či *Ofélie OnlyFans* Tomáše Ráliše.

VOJTĚCH FRANČŮ

Společně s Gymnáziem v Turnově studoval hudebně-dramatický obor na Konzervatoři Brno a potom činoherní herectví na DAMU. Je členem souboru Geisslers Hercomoedianten, kde hraje v inscenacích *Horri-bili-cribri-fax, Projekt Casanova, Pudl a pudr aneb Fantastické počátky barokního divadla v Čechách, Simply Simplicius aneb Svatá prostoto!* (všechny v režii Petra Haška) či *Tanec smrti* (režie Michaela Váňová). Jako host působí v Divadle Viola, divadelním spolku JEDLa ve Verichově vile. Herecky se podílel na několika televizních a filmových projektech (*TBH, Iveta, Případ tanečnice, Na druhé straně léta* a další). Za titulní roli v inscenaci *Simply Simplicius* získal v roce 2023 užší nominaci na Cenu Thálie. Jeho hry *Alchymisti* a *Horri-bili-cribri-fax* byly nominovány do finále Ceny Evalda Schorma za rok 2023 a 2024. V roce 2025 obdržel Cenu divadelní kritiky v kategorii Talent roku. V Městských divadlech pražských je od roku 2025 a ztvárňuje hlavní role v inscenacích *Orlando* (režie Marián Amsler) a *Podivuhodný případ Benjaminu Buttona* (režie Petr Hašek).

ALEŠ BÍLÍK

Vystudoval činoherní herectví na pražské DAMU. Během studia se zapojil do pohybového inscenačního projektu *Muži* Adély Laštovkové Stodolové a tvůrčího dua SKUTR, spolupracoval také se sdružením Tygr v tísní. Hostoval v Národním divadle a v Městském divadle v Mladé Boleslavi. V letech 2013–2015 byl členem činohry Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, kde si zahrál mj. *Lysandra* ve *Snu noci svatojánské* nebo *Tristana* v *Tristanovi a Isoldě*. Má za sebou účinkování ve více než desítkách filmových a televizních projektů (*Křížáček, Atentát, Všechny moje lásky*), hlavním mužskou postavu si zahrál v pohádce *Řachanda*. V Městských divadlech pražských působil od roku 2016, k jeho aktuálním nejvýraznějším rolím patří spisovatel Katurian v *Panu Polštáři* v režii Tomáše Ráliše.

TOMÁŠ MILOSTNÝ

Narodil se v Brně jako Tomáš Sýkora, v roce 2015 však přijal jméno svého dědečka Ivana Konstantina Milostného. Vystudoval JAMU, obor Činoherní herectví, a od roku 1999 působil v Divadle Husa na provázku. Mezi jeho nejvýznamnější divadelní role patřil Smerďakov v *Bratrech Karamazových*,

Hugo Pludek v *Zahradní slavnosti*, Kubeš v *Baladě pro banditu*, Rogožin v *Idiotovi*, Švejk. Pracoval kontinuálně s mnoha režiséry, výrazné role ztvárnil u Vladimíra Morávka nebo Jana Antonína Pitínského. Kromě stálého angažmá v Divadle Husa na provázku spolupracoval často i s alternativními divadly (Divadlo Feste, Druhý Pád, Spolek sešlých). Hostoval v A studiu Rubín v autorské inscenaci Simony Petrů *Náhradní existence* inspirované osudem básníka a překladatele Jana Zábrany. Zahrál si v několika filmech a seriálech. V Městských divadlech pražských působí od roku 2019, hraje např. v inscenacích *Bílá nemoc* v režii Michala Dočekala, *Geniální přítelkyně* či *Nebesa* režiséra Mariána Amslera.

VIKTOR DVOŘÁK

Po absolvování DAMU nastoupil do angažmá v Moravském divadle Olomouc, kde se představil nejen na velké scéně, ale také v alternativním Studiu Hořící žirafy spjatém s osobností Davida Drábka. Po třech letech odešel do ostravského Divadla Petra Bezruče. V sezoně 2006/2007 zde získal první místo v divácké anketě za mužský herecký výkon. Dlouhodobě spolupracoval s divadelní společností Aqualung a pohybovým divadlem Veselé skoky. Divákům je dobře známý také z televizní obrazovky a z dabingu. Objevil se v seriálech *První republika*, *Sex O'Clock*, *České století*, *Kriminálka Anděl*, *Ordinace v růžové zahradě*, *Redakce* ad. Hrál také ve filmu Ireny Pavláskové *Pražské orgie* a ztělesnil postavu Václava Havla ve snímku Slávka Horáka *Havel*. V Městských divadlech pražských působí od roku 2009. Za roli Louise Aronsona v inscenaci *Andělé v Americe* režiséra Michala Dočekala získal roku 2019 Cenu Thálie za mužský herecký výkon. V současnosti zde má výrazné role např. v inscenaci *Smrt obchodního cestujícího* režiséra Michala Dočekala nebo v inscenacích Mariána Amslera *Geniální přítelkyně* a *Farinelli a král*.

KAROLÍNA KNĚŽŮ

Vystudovala osmileté gymnázium v Pelhřimově a poté pražskou DAMU v oboru Činoherní herectví pod vedením Juraje Deáka. Během studia se se spolužáky zúčastnila několika festivalů, kde za jejich studentské inscenace (*Tancovaczka*, *Chladné dítě*) získala ocenění (Dream Factory Ostrava – Cena náměstka hejtmana za ženský herecký výkon, International student theater festival

v Bulharsku – Certificate Outstanding Actress). Již za dob studia začala hostovat v Divadle na Vinohradech, kam také po škole nastoupila do angažmá (2024/2025). V Divadle na Vinohradech hrála v několika inscenacích (*Provaz o jednom konci*, *Pygmalion*, *Danny Smiřický*, *Poprask na laguně*, *Tereзка*, *Velký Gatsby*). Za roli Terezky ve stejnojmenné hře Lenky Lagronové v režii Radovana Lipuse byla nominována na Cenu divadelní kritiky v oblasti Talent roku 2024. Spolupracuje s divadelní skupinou Činohra 24/7 a Ductus Deferens, které sídlí v Tvůrčím domě Elišky Peškové na pražském Smíchově. Věnuje se také filmovému a rozhlasovému herectví. V Městských divadlech pražských je od roku 2025 a aktuálně hraje v inscenacích *Nebesa* a *Farinelli a král* v režii Mariána Amslera a *Nana* a *Zabiják* Michala Dočekala.

RADEK MELŠA

Absolvoval obor muzikálový zpěv na Janáčkově konzervatoři a následně se pustil do studia činoherního herectví na JAMU, které zakončil absolventskou rolí Wolanda pod režijním vedením Jana Antonína Pitínského. V Národním divadle moravskoslezském nazkoušel plejádu různorodých rolí, mezi nimi Romea v inscenaci *Romeo a Julie*, *poselství lásky*, Kleanta v *Harpagon je lakomec*, Lea Blooma v *Producentech* a Anthonyho v muzikálu *Sweeney Todd: Dábelský lazebník z Fleet Street*. Hostuje rovněž v divadle Masopust. Divákům je známý i z televizních obrazovek, a to z pohádky *Největší dar*, filmu *Střídavka* nebo seriálů *Co ste hasiči*, *Anatomie života*, *1. mise* ad. Je členem vokální skupiny 5PAK, zpěvákem bigbandu New Time Orchestra, zakladatelem multižánrové kapely 440 Herců a zpívá v básnickém projektu BlueSonety. V minulosti se zabýval historickým šermem. V Městských divadlech pražských je od roku 2023, ztvárňuje například hlavní roli v inscenaci *Ježek* režiséra Michala Dočekala, výrazné role má také v inscenacích *Neboj bejby*, *to je jazz!* Ondřeje Havelky nebo *The Black Rider* Veroniky Kos Loulové.

RENÁTA MATĚJÍČKOVÁ

Vystudovala činoherní herectví na pražské DAMU pod pedagogickým vedením Evy Salzmanové, Ondřeje Vetchého a Michala Dočekala. V Divadle DISK absolvovala v inscenacích *Platonov*, autorské hře Kryštofa Pavelky *Digitální podzemí* a Shakespearově *Bouři*. Společně s divadlem Pomezí vytvořili autorskou imerzivní inscenaci *Lístky, prosím*. Objevila se v několika krátkometrážních studentských filmech, například *Inhaereo* a *Pytlácká noc*. Vede dramatické kroužky v domě dětí a mládeže. V Městských divadlech pražských působí od roku 2021 a hraje mj. v inscenacích *Neboj bejby*, *to je jazz!* Ondřeje Havelky, *The Black Rider* Veroniky Kos Loulové nebo *Geniální přítelkyně* v režii Mariána Amslera.

WILLIAM VALERIÁN

Herec a hudebník, absolvent DAMU a Janáčkovy konzervatoře v Ostravě. Působil v Městském divadle v Mostě (např. *Balada pro banditu* jako Nikola Šuhaj), poté se stal členem uměleckého souboru Klicperova divadla v Hradci Králové (2019–2025). Objevil se ve filmu *Skoro úplně vymyšlený film* (2013) či thrilleru *Daria* (2020). Hostoval také v Divadle DISK či Divadle Hybernia.

HUBERT LUDWIG

Absolvoval činoherní herectví na DAMU rolími v inscenacích *Ropa* (režie Eliáš Gaydečka), *Krasy* a *Biedermann a žháří* (režie Lukáš Jeníček). Hostuje v několika pražských divadlech, např. v inscenaci *Bílá Voda* (Národní divadlo, režie Michal Vajdička), *Ztratili jsme Stalina* (Dejvické divadlo, režie Michal Vajdička) v MDP spolupracoval s režisérem Michalem Dočekalem na inscenacích *Kuchyň* a *Lištičky*.

KRISTIAN ČERNÍK

Kristian Černík se divadlu věnoval již od dětství. Navštěvoval dramatický kroužek v Divadle Radar. Studoval hudebně-dramatický obor na Pražské konzervatoři. V roce 2015 zvítězil v modelingové soutěži Elite Model Look v Čechách a ve světovém finále v Miláně se umístil na druhém místě. Po třech letech svět modelingu opustil. Jeho první filmová zkušenost byl seriál *Základka* v roce 2012. Hrál v mnoha studentských filmech. V roce 2018 například ve filmu *Pokoje číslo 16*. V projektu 48 Hour Film ztvárnil hlavní roli v krátkém filmu *What If Not*. V roce 2019 si zahrál v seriálu *Modrý kód*. V televizním filmu *Anatomie zrady* hrál studenta vojenské školy. Kristian momentálně hraje v Divadle Metro.

ANNA MARIE FUČÍKOVÁ

V roce 2023 začala na Pražské konzervatoři studovat hudebně-dramatické umění. Věnuje se herectví, zpěvu, hudbě, modelingu a tanci. Od svých 3 let navštěvovala Taneční centrum R.A.K. v Berouně a několikrát se zúčastnila Mistrovství světa v Showdance. Tanec také využívala v seriálu *Taneční* pod režijním vedením Jiřího Vejdělky, kde si zahrála jednu z hlavních rolí. Účinkovala v reklamě na Livesport.cz v režii Karla Janáka. Ve videoklipu od Joshuy Currana *Brightbeam* si nejen zahrála a zatancovala, ale připravila i celkovou choreografii.

ANEŽKA ŠUBRTOVÁ

Studuje herectví na Pražské konzervatoři. S herectvím začala v pěti letech v Dismanově rozhlasovém dětském souboru, od jedenácti let vystupuje také se svým vlastním loutkovým divadlem. Hraje v Divadle Františka Troníčka v muzikálu *Kurtizána aneb Za vším hledej ženu* a v Divadle D21 v inscenaci *Carpe diem*. Kromě herectví se věnuje také zpěvu a modelingu, ráda čte absurdní literaturu a věnuje se veganskému vaření.

NA MOTIVY POVÍDEK JIŘÍHO MARKA
HŘÍŠNÍ LIDÉ MĚSTA PRAŽSKÉHO

PREMIÉRA 30. 5. 2026 V DIVADLE ABC

DVANÁCTÁ PREMIÉRA SEZONY 2025/26.

PROGRAM K INSCENACI VYDÁVAJÍ MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ.

ŘEDITEL DANIEL PŘIBYL.

UMĚLECKÝ ŠÉF MARIÁN AMSLER.

ZŘIZOVATELEM JE MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

PROGRAM PŘIPRAVILA SIMONA PETRŮ.

GRAFICKÁ ÚPRAVA LES KANCŮ.

*Zvláštní poděkování Radku Galašovi a Muzeu Policie ČR, Janě Sloukové,
Radce Stahr a Kai Stahrovi za překlady z němčiny, ThDr. Petru Janu Vinšovi
za překlad z jidiš.*

*Nositelé autorských práv k literární předloze dramatického textu zastupuje DILIA,
divadelní, literární, audiovizuální agentura, z. s., Krátkého 143/1 Praha 9.*

BEZ NÍ NEDO- KÁŽETE NIC!

MĚSTSKÁ
DIVADLA
PRAŽSKÁ
ABC KOMEDIEROKOKO

LYNX
MARKETING COMMUNICATIONS PARTNER PROGRAM

